

Archeo-rapport 290

Het archeologisch vooronderzoek aan de Klokkehofstraat te Kortesse

Vanessa Vander Ginst & Maarten Smeets

Kessel-Lo, 2015
Studiebureau Archeologie bvba

Archeo-rapport 290

Het archeologisch vooronderzoek aan de Klokkehofstraat te Kortesseem

Vanessa Vander Ginst & Maarten Smeets

**Kessel-Lo, 2015
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeo-rapport 290

Het archeologisch vooronderzoek aan de Klokkehofstraat te Kortesse

Opdrachtgever:	HPLUS
Projectleiding:	Maarten Smeets
Leidinggevend archeoloog:	Vanessa Vander Ginst
Auteurs:	Vanessa Vander Ginst Maarten Smeets
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

D/2015/12.825/33

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2015, Studiebureau Archeologie bvba

Administratieve fiche

Administratieve gegevens

Opdrachtgever	HPLUS, Maastrichterstraat 259, 3740 Bilzen
Uitvoerder	Studiebureau archeologie bvba
Vergunningshouder	Vanessa Vander Ginst
Beheer en plaats opgravingsgegevens	Deze gegevens werden na het onderzoek overgemaakt aan de opdrachtgever.
Beheer en plaats vondsten en stalen	De vondsten en stalen werden na het onderzoek overgemaakt aan de opdrachtgever.
Projectcode	2014/212
Vindplaatsnaam	Kortessem - Klokkehofstraat
Locatie	Limburg, Kortessem, Klokkehofstraat
Kadasternummers	Afdeling:1; Sectie:C; perceelsnummers: 846m(deel), 847a3(deel), 857f(deel), 857h(deel), 858g(deel), 858f, 859v, 859w, 859x, 859y, 860g(deel), 853c2(deel), 853b2(deel), 859p(deel)
Lambertcoördinaat 1	9010:X=221861.891;Y=172319.294;Z=53.954;5
Lambertcoördinaat 2	9020:X=221858.187;Y=172323.38;Z=54.129;970
Lambertcoördinaat 3	9030:X=221859.689;Y=172327.364;Z=54.164;970
Lambertcoördinaat 4	9040:X=221864.512;Y=172326.015;Z=54.083;970
Kadasterplan	Zie fig. 1.2
Topografisch plan	Zie fig. 1.1
Begindatum veldwerk	23 maart 2015
Einddatum veldwerk	23 maart 2015

Onderzoeksopdracht

Verwijzing Bijzondere voorwaarden	Zie bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Kortessem - Klokkehofstraat
Archeologische verwachtingen	Er zijn geen gekende waarden in de buurt.
Wetenschappelijke vraagstellingen	<ul style="list-style-type: none">- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijven + duiding?- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?- In hoeverre is de bodemopbouw intact?- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over

	<p>de aard en omvang van de occupatie?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalafzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting? - Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen? - Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen? - Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)? - Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. De argumentatie)? - Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats? - Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats? - Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen? - Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven: Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek? Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologisch als aanpak voor het vervolgonderzoek? - Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant? - Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welk type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?
Aard van de bedreiging	Verkaveling van 1,5 ha
Randvoorwaarden	Zie bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Kortessem - Klokkehofstraat

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1 Algemene inleiding en situering van het project	p. 3
1.1 Inleiding	p. 3
1.2 Beschrijving van de vindplaats	p. 3
1.3 Archeologische voorkennis	p. 5
1.4 Onderzoeksopdracht	p. 7
Hoofdstuk 2 Werkwijze en opgravingsstrategie	p. 9
Hoofdstuk 3 Resultaten van het sporenbestand	p. 13
Hoofdstuk 4 Besluit	p. 17
Bijlagen	p. 21
Bijlage 1: Sporeninventaris	p. 23
Bijlage 2: Vondsteninventaris	p. 25
Bijlage 3: Fotoinventaris	p. 27
Bijlage 4: Coupetekeningen	p. 31
Bijlage 5: Bodemkundige aspecten	p. 33

1.1 Inleiding

1.2 Beschrijving van de vindplaats

fig. 1.1 en

Federale
Overheidsdienst
FINANCIËN

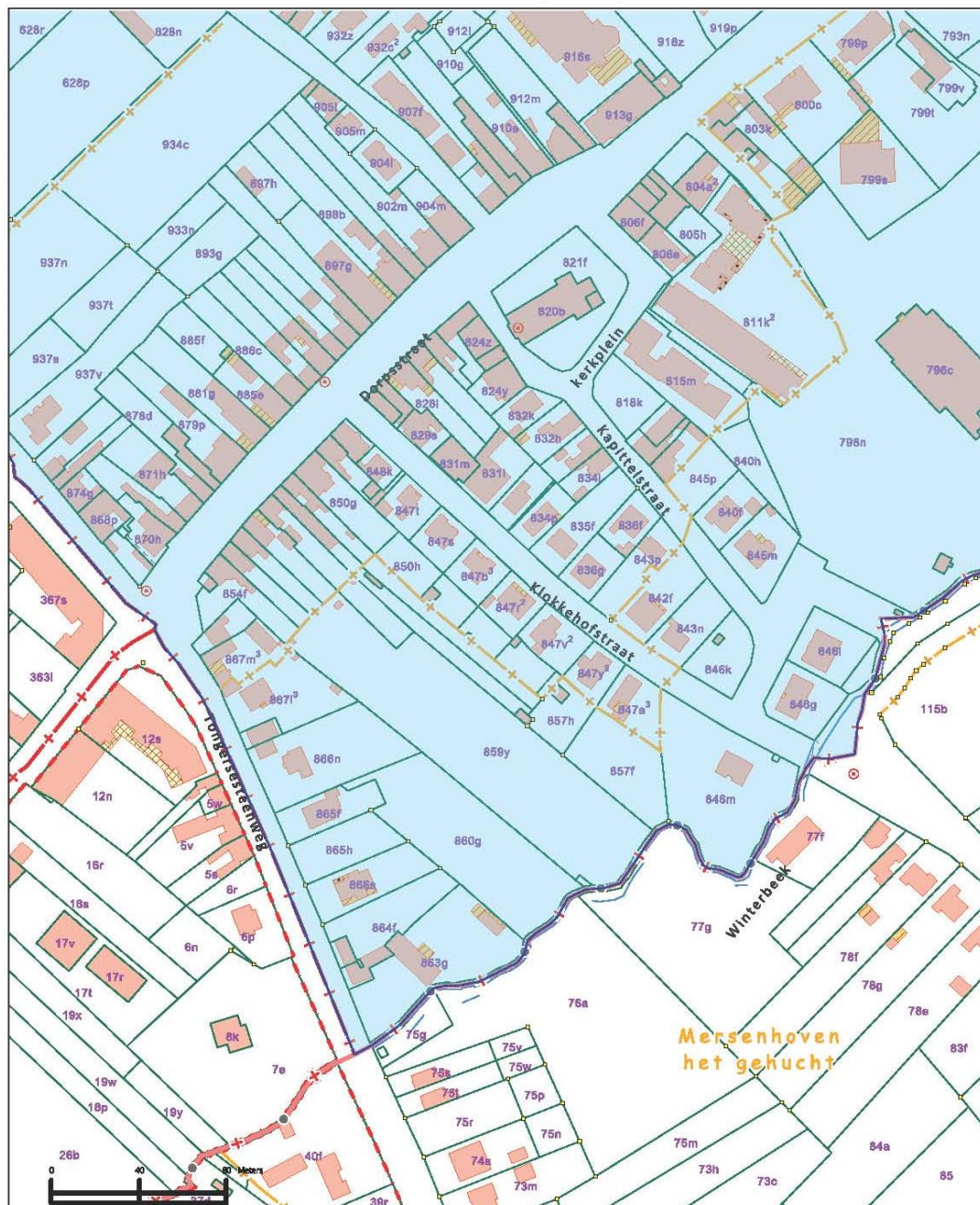
Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie

Kortesse

Gecentreerd op: KORTESSEM 1 AFD/KORTESSEM/

Toestand Laatste fiscale versie. (01.01.2013)

Schaal: 1/2500

© 21/05/2014 Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie. Het publiek gebruik van dit niet-officiële document is onderworpen aan de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, die als enige bevoegd is voor het afleveren van een officieel uittreksel.

fig. 1.2).

Binnen de archeoregio's (fig. 1.3) is het projectgebied gesitueerd in de (zand)leemstreek.

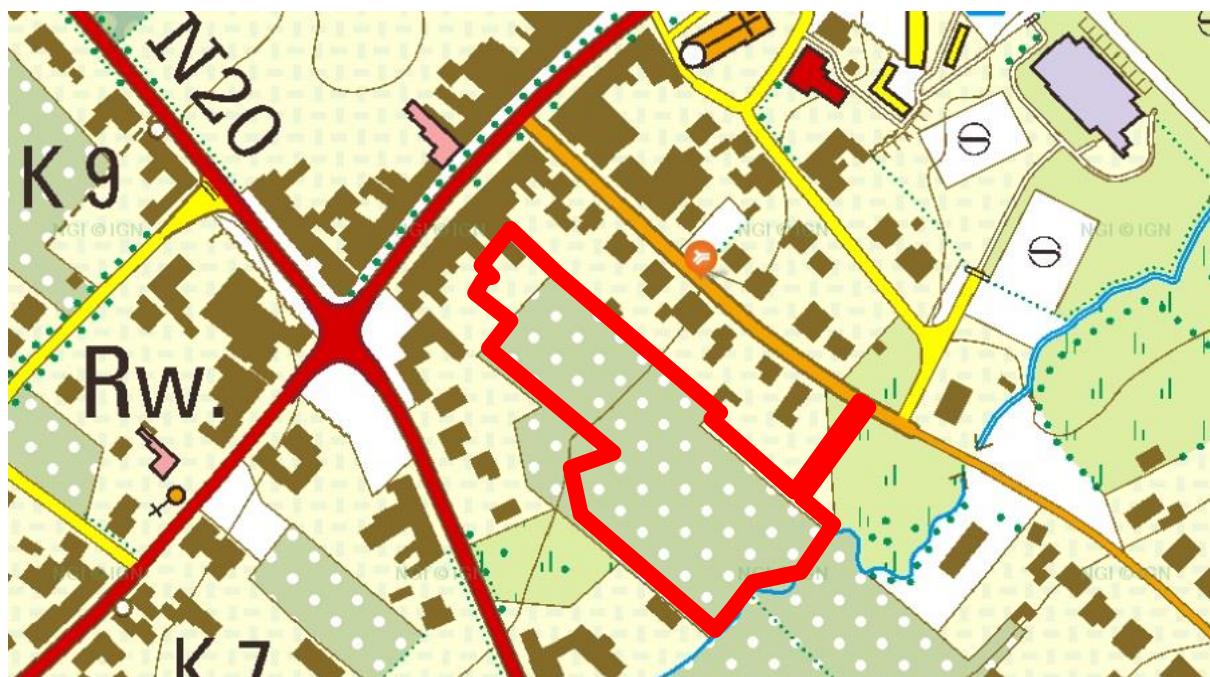

Fig. 1.1: Topografische kaart met aanduiding van het projectgebied¹.

¹ www.agiv.be

Federale
Overheidsdienst
FINANCIËN

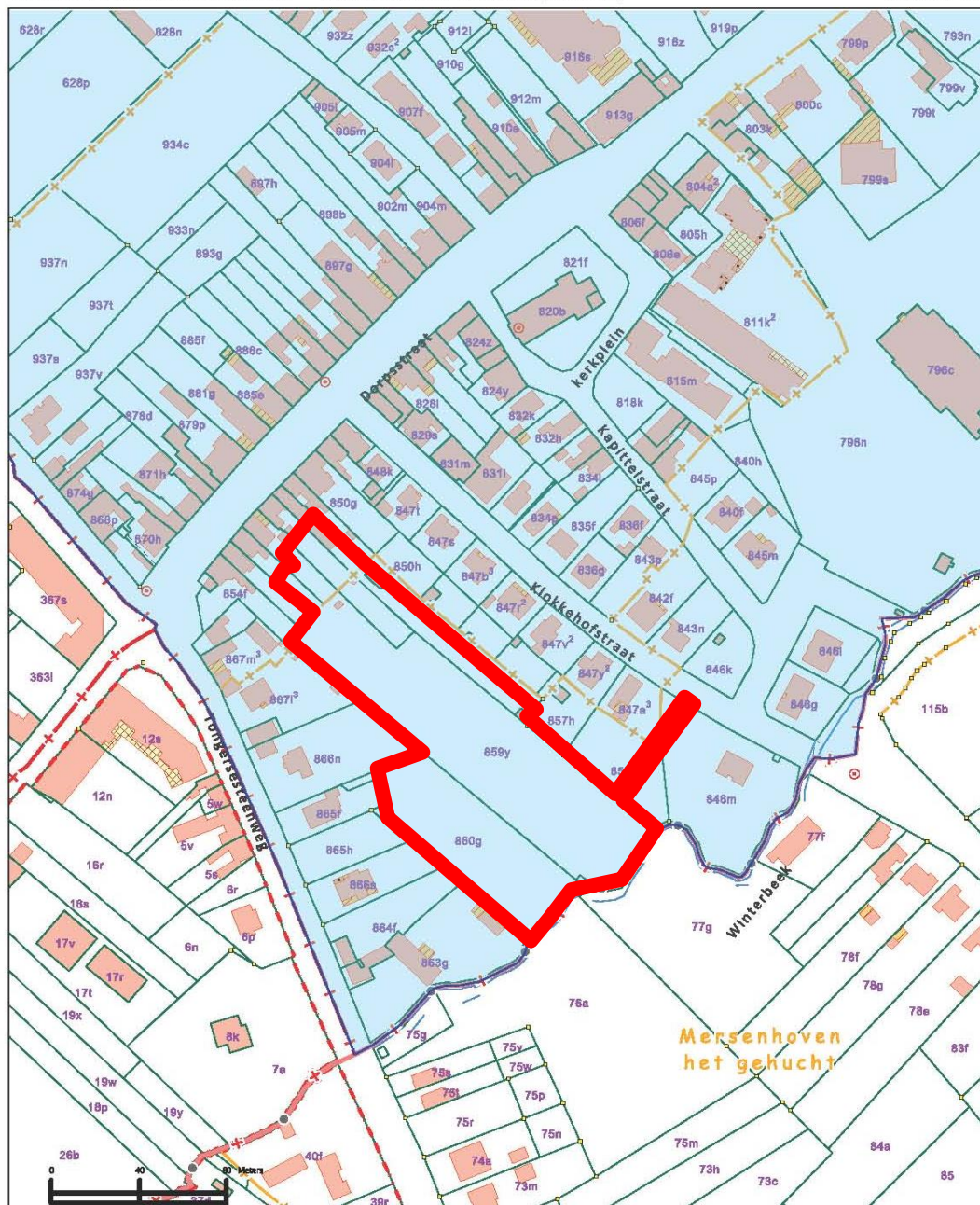
Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie

Kortesse

Gecentreerd op: KORTESSEM 1 AFD/KORTESSEM/

Toestand Laatste fiscale versie. (01.01.2013)

Schaal: 1/2500

© 21/05/2014 Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie. Het publiek gebruik van dit niet-officiële document is onderworpen aan de voorafgaande schriftelijke toestemming van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, die als enige bevoegd is voor het afleveren van een officieel uittreksel.

Fig. 1.2: Kadasterkaart met aanduiding van het projectgebied².

² www.minfin.fgov.be

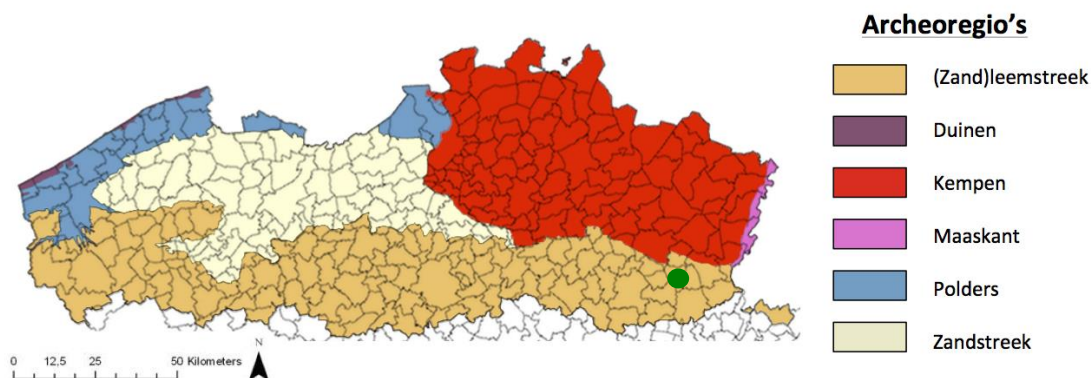

Fig. 1.3: Situering van het projectgebied binnen de verschillende Vlaamse archeoregio's³.

1.3 Archeologische voorkennis

Op de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) (fig. 1.4) zijn in de directe omgeving van het projectgebied drie archeologisch gekende vindplaatsen geregistreerd.

Net ten noordoosten van het projectgebied werd een afvalkuil en een vondstenconcentratie uit de periode tussen de 16de en de 18de eeuw aangetroffen, een veldoven voor baksteen en een waterput (CAI52157).

Ten noorden van het projectgebied werd een vroeg-Romeinse dupondius (CAI50165) gevonden. Nog iets meer naar het noorden werd Romeins bouwpuin gevonden (CAI700571), mogelijk afkomstig van een Romeinse villa.

Ten oosten van het gebied bevindt zich de hoeve *Schoonwinkel*, een versterkt kasteel uit de late middeleeuwen (CAI55399).

³ <https://onderzoeksbalans.onroerendergoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

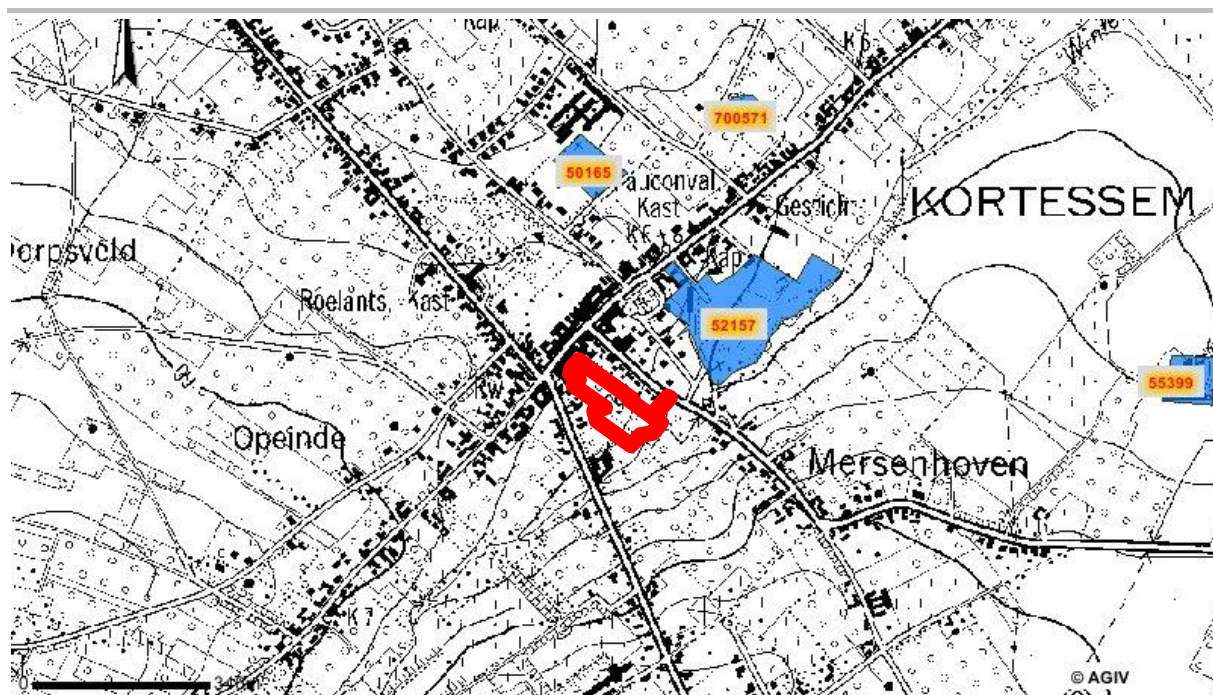

Fig. 1.4: Uittreksel uit de CAI met situering van het projectgebied⁴.

Zowel op de Ferrariskaart (1771-1778) (fig. 1.5) als op de Atlas der Buurtwegen (fig. 1.6) is het gebied onbebouwd. Volgens de Ferrariskaart bestaat de noordelijke zone van het gebied uit open akkerland en de zuidelijke zone gedeeltelijk uit akkerland en gedeeltelijk uit bos met hoogstam.

Fig. 1.5: Uittreksel uit de Ferrariskaart met situering van het projectgebied⁵.

⁴ www.agiv.be

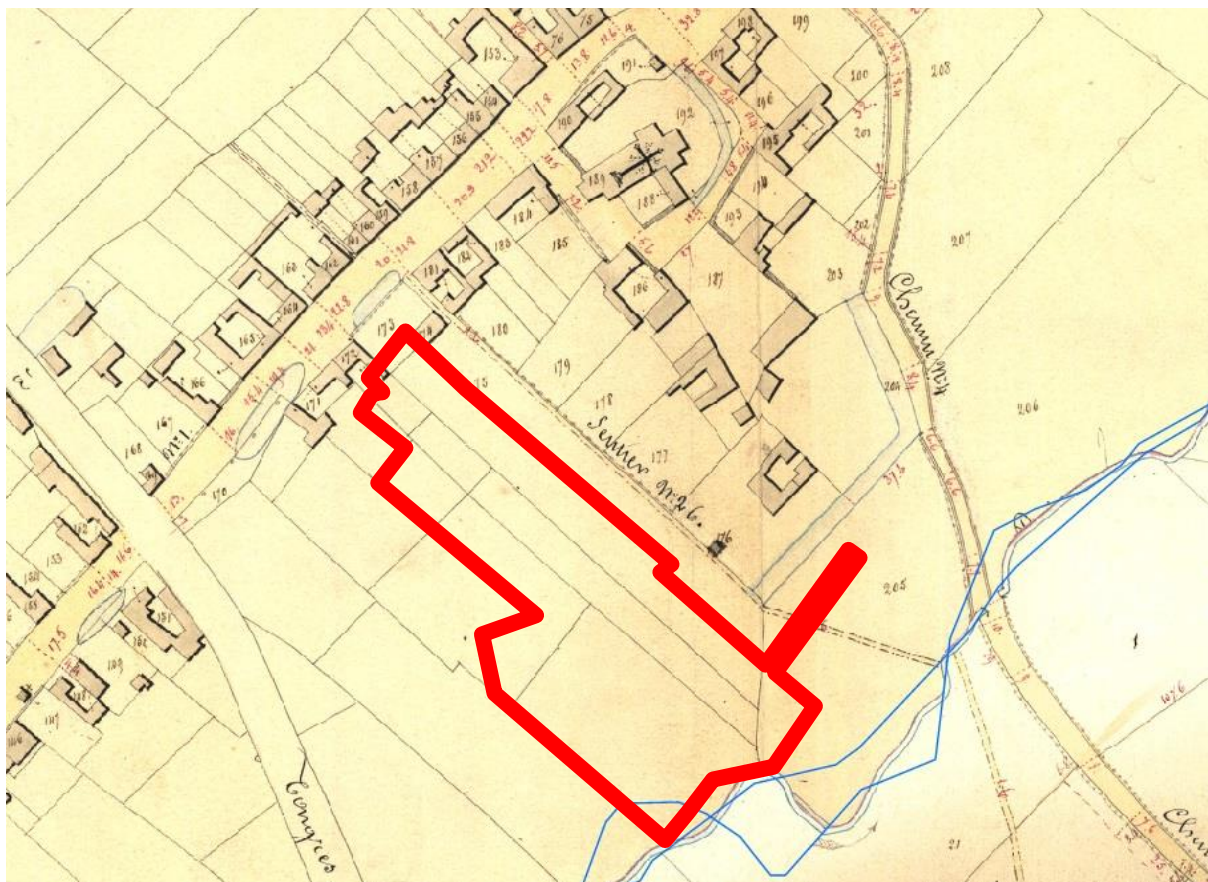

Fig. 1.6: Uittreksel uit de Atlas der Buurtwegen met situering van het projectgebied⁶.

1.4 Onderzoeksoopdracht

Het doel van deze prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?

⁵ www.geopunt.be

⁶ <http://www.limburg.be/Limburg/gislimburg/Geoloketten.html#buurtwegen>

-
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?
 - Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?
 - Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
 - Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
 - Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
 - Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
 - Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
 - Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Hoofdstuk 2 Werkwijze en opgravingsstrategie

Dwars op de loop van de Winterbeek werden 5 parallelle proefsleuven aangelegd (fig. 2.1). Aan het begin van elke sleuf werd een profielput aangelegd. Hierdoor werd zowel op de hoger- als op de lagere gelegen zone van het terrein als in het midden een profiel aangelegd. Door de bodemkundige werden op het terrein 4 referentieprofielen geselecteerd en geregistreerd. De beschrijving en interpretatie hiervan wordt weergegeven in bijlage 5.

Algemeen kan opgemerkt worden dat het zuidelijk deel van het terrein zeer nat was, in tegenstelling tot het noordelijk deel. Vooral de sleuven 1 en 2 stonden vrijwel onmiddellijk na de aanleg onder water.

Tussen sleuf 3 en 4 werd een kijkvenster aangelegd. Deze plaats werd initieel gekozen om drie gealigneerde paalkuiltjes te evalueren die in sleuf 3 aangetroffen werden (S 8, S 12 en S 9). De aanwezigheid van een spoor met een lichte vulling, wat mogelijk op een datering in de prehistorie zou kunnen wijzen, deed besluiten om het kijkvenster bijkomend uit te breiden naar het oosten.

Ondanks de gemaakte afspraak op de startvergadering om alle grond op de werfweg in het noordoosten te stapelen, lagen bij de aanvang van het archeologisch vooronderzoek 2 omvangrijke hopen grond naast de weg (fig. 2.2). Ook op de rest van het terrein lagen 2 hopen grond. Hierdoor kon een gedeelte van het terrein niet onderzocht worden. Op de beschikbare oppervlakte werd ca. 12 % opengelegd.

De aanwezige sporen werden opgeschaafd, gefotografeerd en beschreven. Vier sporen werden gecoupeerd om de diepte, aard en de bewaringstoestand van de sporen te achterhalen. Van de gecoupeerde sporen werden, indien antropogeen, digitale coupetekeningen gemaakt.

Alle sleuven, sporen en losse vondsten werden digitaal topografisch ingemeten, evenals het maaiveld en de locatie van de referentieprofielen.

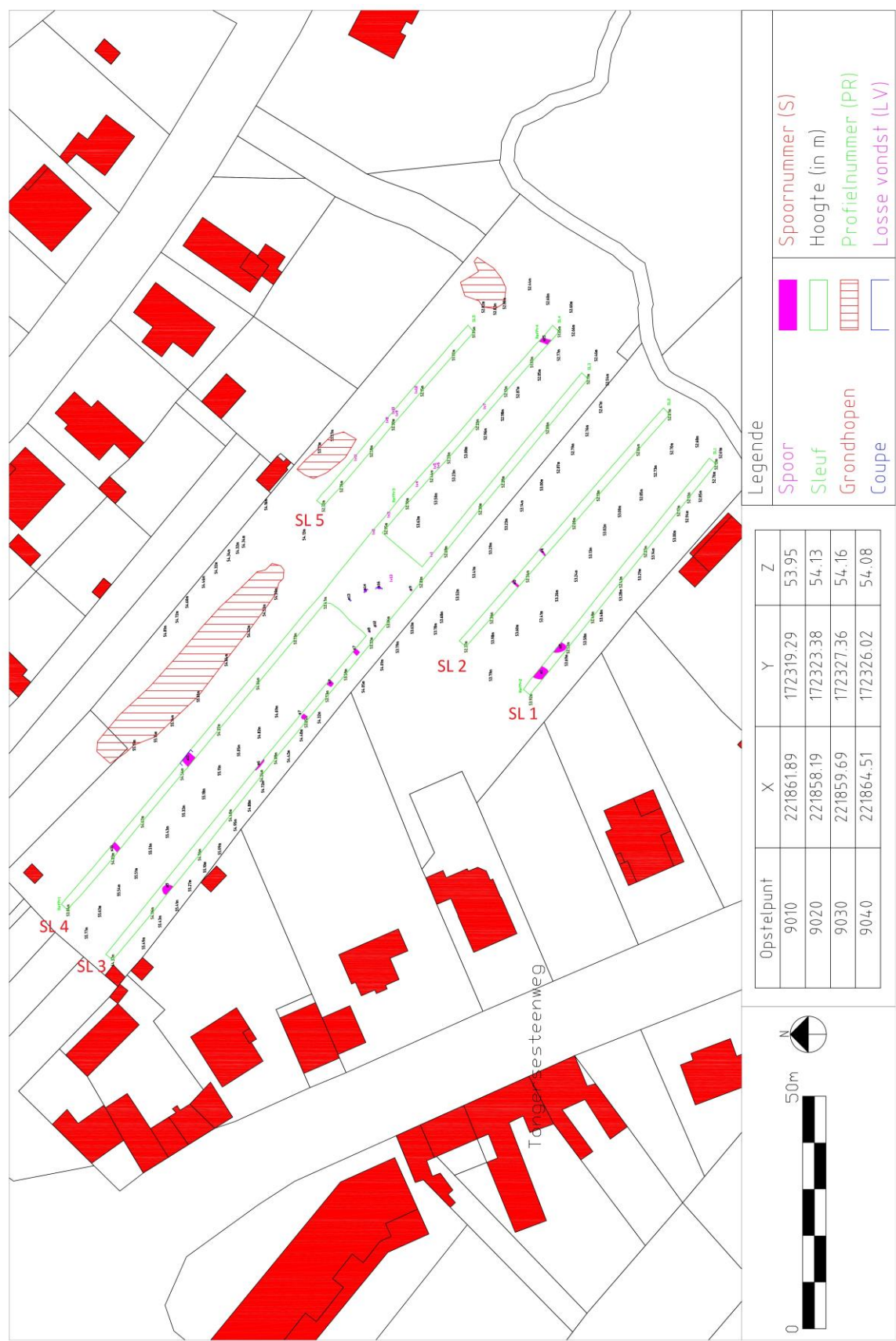

Fig. 2.1: Locatie van de sleuven en het kijkvenster.

Fig. 2.2: De grond naast de werfweg.

Hoofdstuk 3 Resultaten van het sporenbestand

Verspreid over de sleuven 1 t.e.m. 4 werden 16 sporen geregistreerd. Vier sporen werden gecoupeerd (S 11, S 13, S 14 en S 16). Eén spoor (S 16) bleek na coupe negatief te zijn. De overige 15 sporen bestonden uit 6 kuilen, 4 paalkuiltjes, 2 grachten en 3 greppels. Vrijwel geen van de sporen bevatte diagnostisch vondstmateriaal.

In sleuf 1 werden 2 grote (3,02 x 2 m en 2,71 x 1,80 m) ovale kuilen (S 1 en S 2) aangetroffen met een homogene donkergrijze vulling. Hoewel ze geen diagnostisch vondstmateriaal bevatten, lijken ze op basis van het uitzicht van de vulling toch eerder recent te zijn. Ook aan de noordzijde van sleuf 4 werden 2 grote kuilen aangesneden. Kuil S 5 is een ovale (2,24 x 1,76 m) kuil met een lichtbruine vulling met baksteenfragmenten in. Ook deze kuil lijkt op basis van de vulling redelijk recent te zijn. Kuil S 6 is een ovale kuil met een donkergrijze vulling die zich grotendeels onder het profiel bevond. In sleuf 3 bevonden zich drie identieke, gealigneerde en zeer scherp afgelijnde, rechthoekige sporen (driemaal S 7) met een homogeen donkerbruine vulling. De sporen worden als plantgaten geïnterpreteerd. Bij het opschaven werd in één van deze sporen een rand van een scherf in witbakkend en geglaazuurd aardewerk (2014-212-S7-CE) aangetroffen.

In sleuf 3 werden 3 kleine, gealigneerde paalkuiltjes aangesneden (S 8, S 12 en S 9). In het aangelegde kijkvenster ten noordoosten van deze sporen werd op 8 m afstand een bijkomend paalkuiltje geregistreerd. Het betreft ronde, ovale en rechthoekige sporen met een gevlekte, grijsgele vulling. De alignatie van de paalkuiltjes S 8, S 12 en S 9 doet vermoeden dat het om weidapaaltjes gaat. Paalkuiltje S 13 werd gecoupeerd en heeft een ondiep bewaard, komvormig profiel. Nog in het aangelegde kijkvenster werd een ovaal spoor (S 14) aangesneden met een zeer bleke vulling en een ca. 15 cm diep bewaard, komvormig profiel (fig. 3.1). Ten zuiden van dit spoor werd een gelijkaardig spoor geregistreerd (S 16), maar dat bleek in coupe negatief te zijn. Gezien de bleke vulling werd gedacht aan de mogelijkheid dat het om een prehistorisch spoor zou gaan. Er werd evenwel geen diagnostisch vondstmateriaal aangetroffen in de vulling.

Op het lager gelegen deel van het terrein, dicht bij de Winterbeek, werden 3 smalle greppeltjes (S 3 en S 4 in sleuf 2 en S 15 in sleuf 4) aangesneden. Aangezien ze vrijwel onmiddellijk na de aanleg van de sleuf onder water liepen, gaat het wellicht om afwateringsgreppeltjes.

Aan de noordzijde van sleuf 4 werden 2 NO-ZW-georiënteerde grachten (S 10 en S 11) aangesneden met een redelijk homogene, grijsbruine vulling en een respectievelijke breedte van 1 m en 2,36 m. Geen van de grachten loopt door in de aanpalende sleuf 3.

Bij het opschaven van gracht S 11 werd een zeer kleine wandscherf gevonden, vermoedelijk in Maaslands aardewerk. Gracht S 11 werd machinaal gecoupeerd. In coupe is de gracht ca. 170 cm diep bewaard met een komvormig profiel (1 op fig. 3.2). Ten noorden ervan lijkt er zich in de coupe een stratigrafisch oudere, smallere gracht (2 op fig. 3.2) af te tekenen met een grijzere vulling.

Onderaan in de vulling van de coupe van gracht S 11 zelf werd een daklei aangetroffen en een fragmentje van een baksteen.

De grachten zijn mogelijk te interpreteren als perceelsgrenzen. De meest noordelijke gracht (S 10) valt vrijwel samen met een perceelsgrens die op de Atlas de Buurtwegen weergegeven is (fig. 3.3).

Verspreid over sleuf 1 en de zuidelijke helften van de sleuven 3, 4 en 5 werden 14 losse vondsten (LV) uit diverse periodes ingezameld. Enkele dicht bij elkaar gelegen vondsten werden samen ingezameld.

De vondsten bestonden zowel uit lithisch materiaal als uit ceramiek. Enkele fragmenten in vuursteen bleken na het wassen evenwel natuurlijk te zijn (LV 11, LV 8, LV 9 en LV 5)⁷.

Wel werd een afslag in vuursteen gevonden, een kling in vuursteen en één in Wommersomkwartsiet en een kern in vuursteen (respectievelijk LV 1, LV 4, LV 10 en LV 14) (fig. 3.4). Onder de ceramiek bevond zich een bodem (LV 2) (fig. 3.5) in reducerend gebakken, gedraaid en grofgemagerd aardewerk (vermoedelijk vroegmiddeleeuws), een rand (LV 12) in witbakkend wielgedraaid aardewerk, een bodemfragment in witbakkend en geglaazuurd aardewerk (LV 7), twee scherven in handgevormd aardewerk (ook LV 7), kleine fragmenten van wandscherven in handgevormd aardewerk (LV 6 en LV 3), 6 kleine fragmenten in handgevormd aardewerk (LV 13) en een wandscherf in steengoed (ook LV 13).

De concentratie aan losse vondsten uit verschillende periodes op de zuidelijke delen van het terrein is eventueel te verklaren door het feit dat ze zich mogelijk in een colluviale laag onderaan de helling bevinden. Volgens de bodemkundige kan deze theorie evenwel niet hard gemaakt worden zonder bijkomend onderzoek.

Fig. 3.1: Spoor S 14: coupe.

⁷ Deze werden gedeselecteerd.

Fig. 3.2: Spoor S 11: coupe.

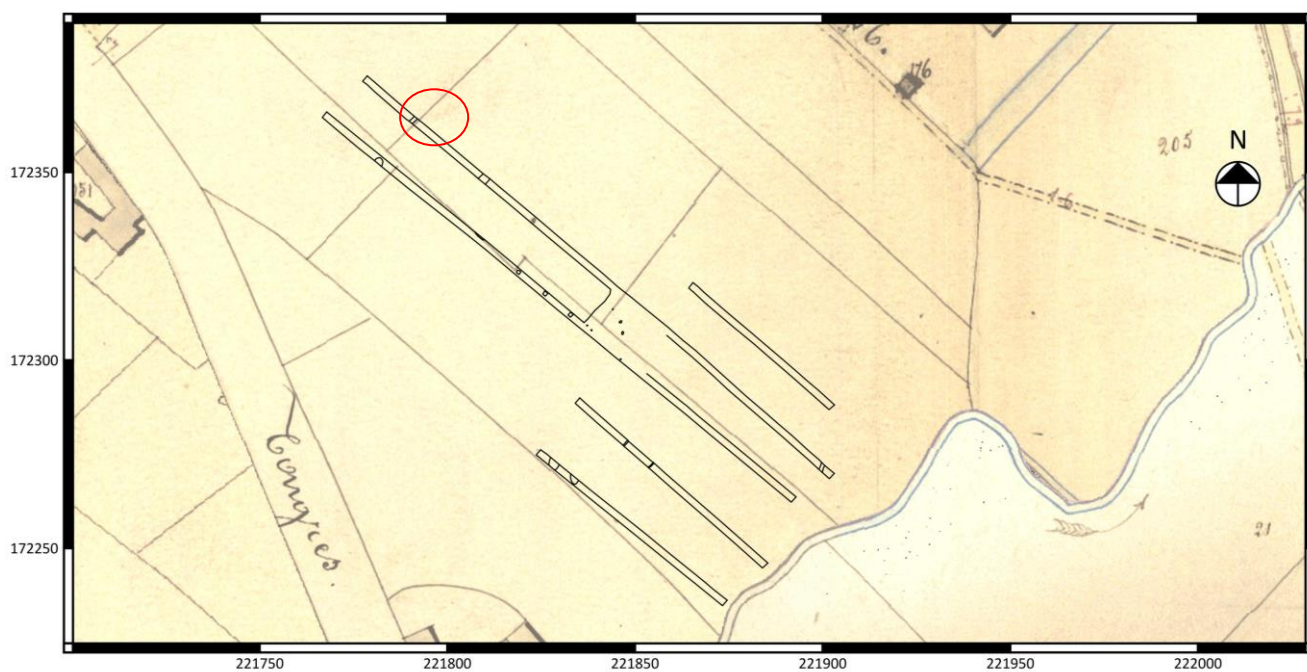

Fig. 3.3: Projectie van het sleuvenplan op de Atlas der Buurtwegen.

Fig. 3.4: Losse vondsten in lithisch materiaal (met de klok mee LV 1, 4, 10 en 14).

Fig. 3.5: Een bodem in reducerend gebakken aardewerk (Losse vondst 2).

Hoofdstuk 4 Besluit

Conform art. 4 § 2 van het Decreet houdende Bescherming van het Archeologisch Patrimonium van 30 juni 1993 (B.S. 15.09.1993), gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), 28 februari 2003 (B.S. 24.03.2003), 10 maart 2006 (B.S. 7.6.2006), 27 maart 2009 (B.S. 15.5.2009) en 18 november 2011 (B.S. 13.12.2011) zijn de eigenaar en de gebruiker ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

Daarom werd een archeologisch vooronderzoek in de vorm van een proefsleuvenonderzoek gevraagd om de archeologische potentie van het terrein in te schatten. Het terreinwerk werd door Studiebureau Archeologie bvba uitgevoerd op 23 maart 2015. Er werden 16 sporen geregistreerd verspreid over de 5 aangelegde sleuven, namelijk 6 kuilen, 4 paalkuiltjes, 2 grachten en 3 greppels. Eén spoor bleek in coupe natuurlijk te zijn.

Er werd amper diagnostisch vondstmateriaal gevonden in de sporen. Daarom zijn ze moeilijk te dateren. Op basis van de aflijning en het algemene uitzicht lijken ze evenwel eerder recent te zijn. Eén spoor (S 14) met een bleke vulling is potentieel ouder. In het aangelegde kijkvenster rond dit spoor werden echter geen andere sporen aangetroffen. Ook een brede gracht (S 11) bleek in coupe een stratigrafisch oudere voorganger te hebben.

Voornamelijk op de zuidhelft van het terrein werden losse vondsten aangetroffen, waaronder bewerkte vuursteen en ceramiek. Gezien de diversiteit in datering van deze vondsten, wordt verondersteld dat het om vondsten uit een colluviale laag onderaan de helling gaat.

Aangezien er echter geen duidelijk dateerbare sporen noch structuren aangetroffen werden, lijkt een vervolgonderzoek niet aangewezen te zijn.

Bij het archeologisch vooronderzoek dienden minimaal de volgende onderzoeksvragen beantwoord te worden:

Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?

Waarvoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?

In hoeverre is de bodemopbouw intact?

Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?

Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context (landschap algemeen, geomorfologie, ...)?

Zie bijlage 5.

Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.

Er werden 16 sporen geregistreerd, waarvan één na coupe natuurlijk lijkt te zijn. De overige 15 sporen bestonden uit 6 kuilen, 4 paalkuiltjes, 2 grachten en 3 greppels.

Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

Er werden 16 sporen geregistreerd, waarvan één na coupe natuurlijk lijkt te zijn.

Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

De bewaringstoestand van de sporen is goed.

Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

De sporen maken geen deel uit van een structuur.

Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

Er werd amper diagnostisch vondstmateriaal in de sporen aangetroffen.

Op basis van het uitzicht met veelal vrij scherpe aflijningen lijken de sporen echter overwegend recent te zijn. Eén spoor (S 14) lijkt op basis van de bleke vulling mogelijk prehistorisch te zijn, maar ook hier ontbreken diagnostische vondsten. Een van de aangetroffen grachten in het noordoosten van het projectgebied (S 10) lijkt samen te vallen met een perceelsgrens die wel op de Atlas der Buurtwegen staat, maar niet op de 18de-eeuwse Ferrariskaart. De meer zuidelijk gelegen en gecoupeerde gracht (S 11) lijkt een oudere en smallere voorganger te hebben. Ook hier ontbreekt evenwel diagnostisch materiaal om tot een datering te komen.

Er werden voornamelijk op de zuidhelft van het terrein enkele losse vondsten ingezameld, waaronder zowel vondsten uit lithisch materiaal als uit ceramiek. Gezien de diversiteit in datering wordt echter verondersteld dat deze aangetroffen werden in een colluviale laag onderaan de helling.

Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?

Neen.

Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?

De twee grachten in het noorden van sleuf 4 (S 10 en S 11) vormen mogelijk perceelsgrenzen.

Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen?

Neen.

Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?

Niet van toepassing. Gezien de lage sporendensiteit en de afwezigheid van dateerbare structuren wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?

De bewaringstoestand van deze site is relatief goed. Dit werd verwacht aangezien de hellingsgraad van het terrein niet dermate hoog is om zware erosie te veronderstellen.

Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

Gezien de lage sporendensiteit en de afwezigheid van dateerbare structuren wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?

De geplande ruimtelijke ontwikkeling verniet de aanwezige sporen. Gezien de lage sporendensiteit en de afwezigheid van dateerbare structuren wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

1. *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*
2. *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*

Gezien de lage sporendensiteit en de afwezigheid van dateerbare structuren wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?

Gezien de lage sporendensiteit en de afwezigheid van dateerbare structuren wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Zijn er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type staalnames zijn hiervoor noodzakelijk en in welke hoeveelheid?

Gezien de lage sporendensiteit en de afwezigheid van dateerbare structuren wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd.

Het officieel vrijgeven van het terrein gebeurt door Onroerend Erfgoed.

Ondanks het vrijgeven van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in:

- het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 18 november 2011 (BS 08.06.1999, 24.03.2003, 07.06.2006, 15.5.2009 en 13.12.2011)
- en het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003, 23 juni 2006, 9 mei 2008, 4 december 2009, 1 april 2011 en 10 juni 2011

van toepassing, meer bepaald voor de bepalingen over de meldingsplicht van eventuele toevalsvondsten tijdens het verdere verloop van de werken.

Bijlagen

Bijlage 1 Sporeninventaris

Spoor	Sleuf	Aard	Vorm	Aflijning	Kleur	Textuur	Bijmenging	Vondsten	Afmetingen LxBxD (cm)
1	1	Kuil	Ovaal	RS	BrGr				302x200
2	1	Kuil	Ovaal	RS	BrGr				271x180
3	2	Greppel	Langwerpig						42
4	2	Greppel	Langwerpig						40
5	3	Kuil	Ovaal			ZeZaLo			224x176
6	3	Kuil	Langwerpig ovaal						315x30
7	3	Kuil	Rechthoekig	ZS	DGr			Ce	80x80
8	3	Paalkuiltje	Ovaal		DGr				25x20
9	3	Paalkuiltje	Ovaal		G				31x22
10	4	Gracht	Langwerpig		LGr-Gl				100
11	4	Gracht	Langwerpig		LGr-DGl			Ce	236
12	3	Paalkuiltje	Rond		G				28x25
13	3	Paalkuiltje	Rechthoekig		LGr				25x20
14	3	Kuil	Rond	RD	LGI-Wt				65x54
15	4	Greppel	Langwerpig		DGr				43
16	3	Natuurlijk							

Afkortingen:

Aflijning:

Re Redelijk
Ze Zeer

Kleur:

L- Licht
D- Donker

Textuur:

Re Redelijk
Ze Zeer

Bijmenging:

Bio Bioturbatie
Glau Glauconiet
BC Bouwceramiek

Vondsten:

Ce Ceramiek
Fa Faunaresten
Fl Floraresten

S	Scherp	Br	Bruin	Za	Zacht	HK	Houtskool	Gl	Glas
D	Diffuus	Gl	Geel	Ha	Hard	Fe	IJzerconcreties	Me	Metaal
Var	Variabel	Go	Groen	Va	Vast	FeZ	IJzerzandsteen	Le	Leder
Nat	Niet af te lijnen	Gr	Grijs	Lo	Lo	Mg	Mangaan	Mu	Munt
		Or	Oranje			ZS	Zandsteen	Pi	Pijpaarde
		Rd	Rood	Z	Zand	SK	Steenkool	Si	Silex
		Wt	Wit	L	Leem	VL	Verbrande leem	Bo	Bouwceramiek
		Zw	Zwart	K	Klei			Na	Natuursteen
		Bl	Blauw					An	Andere
		Pr	Purper						
		Rz	Roze						
		m.	met						
		vl.	vlekken						
		sp.	spikkels						
		lg.	lagen						

Bijlage 2 Vondsteninventaris

Inventarisnummer	Spoor	Sleuf	Aard	Datering	Aantal
2014-212-S11-Ce	11	4	Ceramiek	Middeleeuws	1
2014-212-S11-Bo	11	4	Bouwmateriaal		1
2014-212-S11-Na	11	4	Natuursteen		1
2014-212-S7-Ce	7	3	Ceramiek	Postmiddeleeuws	1
2014-212-LV1-Li	LV1		Vuursteen		1
2014-212-LV2-	LV2		Ceramiek	Middeleeuws	1
2014-212-LV3-	LV3		Ceramiek		4
2014-212-LV4-Li	LV4		Vuursteen		1
2014-212-LV5-Na	LV5		Natuursteen		
2014-212-LV6-	LV6		Ceramiek		2
2014-212-LV7-Ce	LV7		Ceramiek		3
2014-212-LV8- Na	LV8		Natuursteen		
2014-212-LV9- Na	LV9		Natuursteen		
2014-212-LV10-Li	LV10		Vuursteen		1
2014-212-LV11-Na	LV11		Natuursteen		3
2014-212-LV12-Ce	LV12		Ceramiek	Middeleeuws	1
2014-212-LV13-Ce	LV13		Ceramiek		7
2014-212-LV14-Li	LV14		Vuursteen		1

Bijlage 3 Fotoinventaris

Fotonummer	Spoor	Sleuf	Aard
2014-212-001		1	Profiel
2014-212-002		1	Profiel
2014-212-003		1	Profiel
2014-212-004		1	Profiel
2014-212-005		1	Profiel
2014-212-006	1	1	Vlak
2014-212-007	1	1	Vlak
2014-212-008	1	1	Vlak
2014-212-009	1	1	Vlak
2014-212-010	1	1	Vlak
2014-212-011	2	1	Vlak
2014-212-012	2	1	Vlak
2014-212-013	2	1	Vlak
2014-212-014	2	1	Vlak
2014-212-015	2	1	Vlak
2014-212-016	2	1	Vlak
2014-212-017	2	1	Vlak
2014-212-018		1	Overzicht
2014-212-019		1	Overzicht
2014-212-020		1	Overzicht
2014-212-021		1	Overzicht
2014-212-022		1	Overzicht
2014-212-023			Overzicht terrein
2014-212-024			Overzicht terrein
2014-212-025			Overzicht terrein
2014-212-026		2	Profiel
2014-212-027		2	Profiel
2014-212-028		2	Profiel
2014-212-029		2	Profiel
2014-212-030	3	2	Vlak
2014-212-031	3	2	Vlak
2014-212-032	3	2	Vlak
2014-212-033		2	Overzicht
2014-212-034	4	2	Vlak
2014-212-035	4	2	Vlak
2014-212-036		2	Overzicht
2014-212-037		2	Overzicht
2014-212-038		2	Overzicht

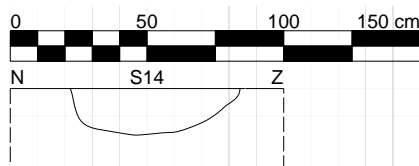
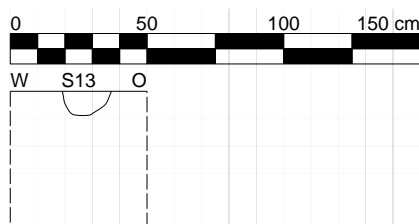
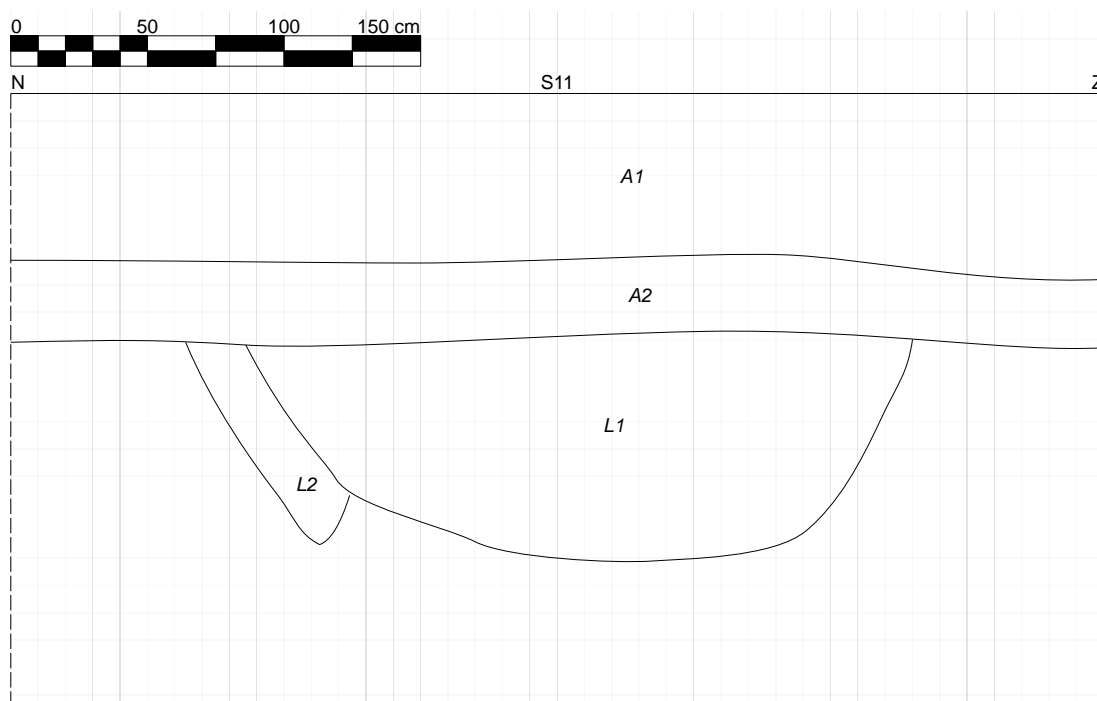
Fotonummer	Spoor	Sleuf	Aard
2014-212-039		3	Profiel
2014-212-040		3	Profiel
2014-212-041		3	Profiel
2014-212-042	5	3	Vlak
2014-212-043	5	3	Vlak
2014-212-044	5	3	Vlak
2014-212-045	5	3	Vlak
2014-212-046	5	3	Vlak
2014-212-047	6	3	Vlak
2014-212-048	6	3	Vlak
2014-212-049	6	3	Vlak
2014-212-050	6	3	Vlak
2014-212-051	6	3	Vlak
2014-212-052	6	3	Vlak
2014-212-053	7	3	Vlak
2014-212-054	7	3	Vlak
2014-212-055	7	3	Vlak
2014-212-056	8	3	Vlak
2014-212-057	8	3	Vlak
2014-212-058	9	3	Vlak
2014-212-059	9	3	Vlak
2014-212-060		3	Overzicht
2014-212-061		3	Overzicht
2014-212-062		3	Overzicht
2014-212-063		3	Overzicht
2014-212-064			Overzicht terrein
2014-212-065			Overzicht terrein
2014-212-066			Overzicht terrein
2014-212-067			Overzicht terrein
2014-212-068			Overzicht terrein
2014-212-069			Overzicht terrein
2014-212-070			Overzicht terrein
2014-212-071		4	Profiel
2014-212-072		4	Profiel
2014-212-073		4	Profiel
2014-212-074		4	Profiel
2014-212-075		4	Profiel
2014-212-076		4	Profiel

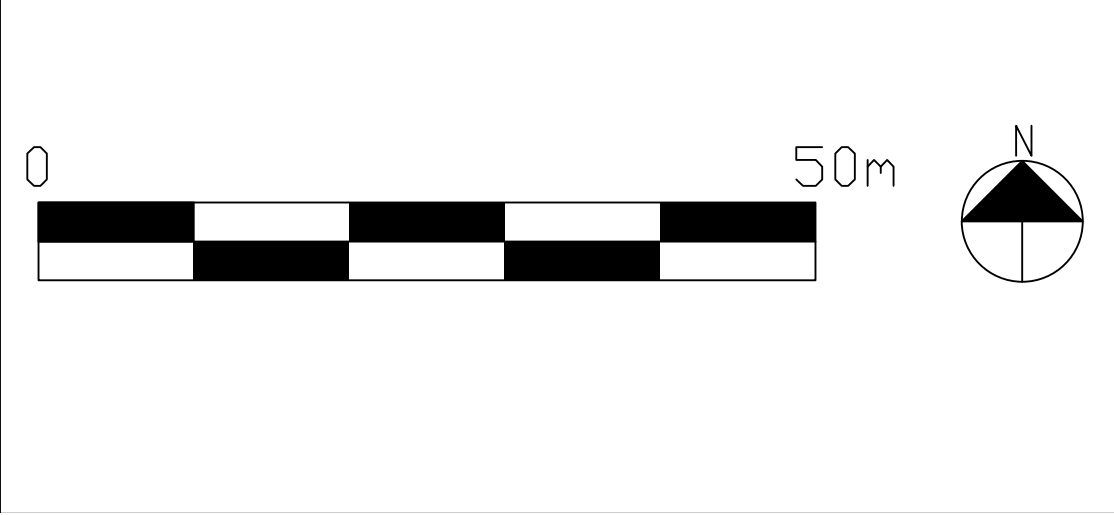
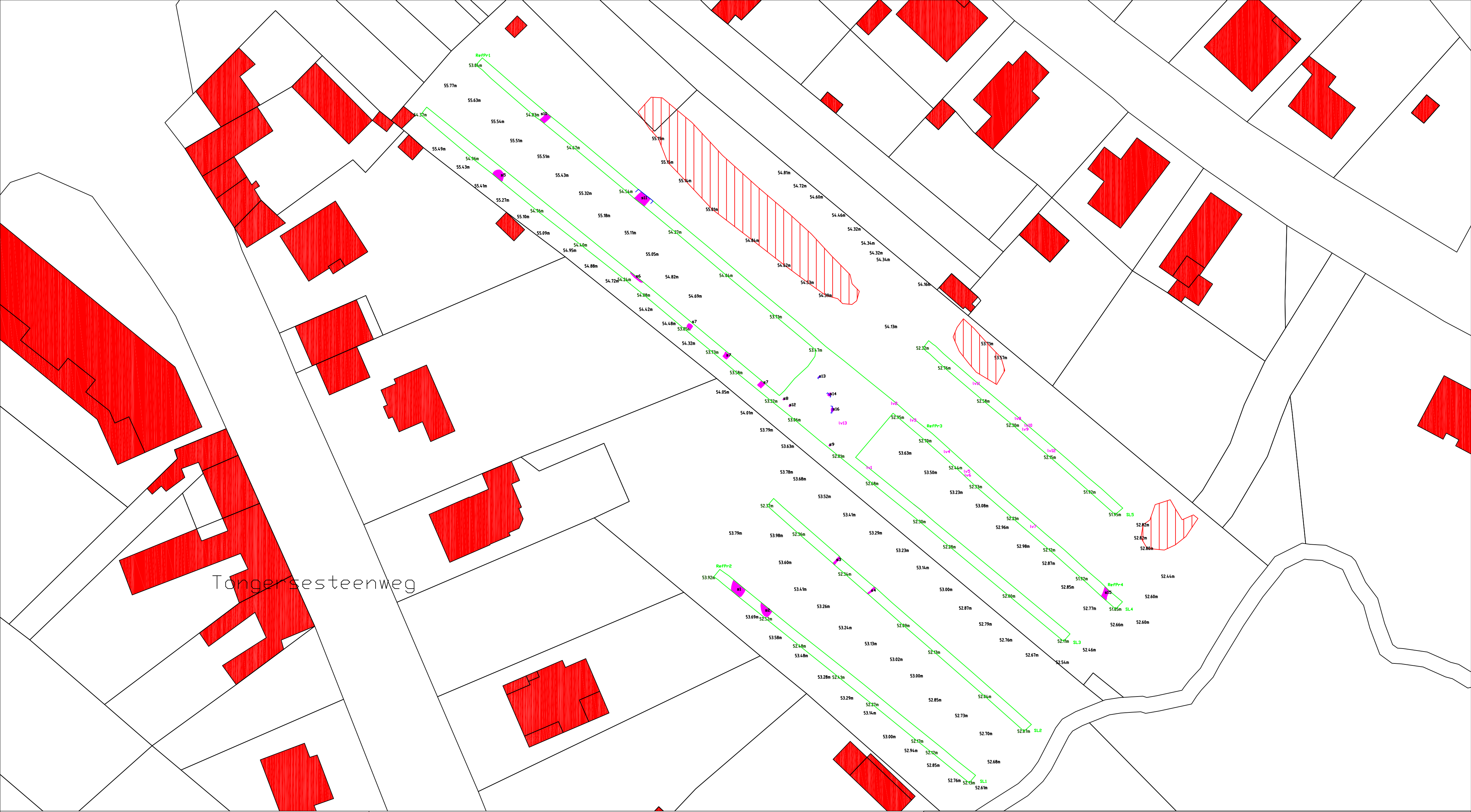
Fotonummer	Spoor	Sleuf	Aard
2014-212-077		4	Profiel
2014-212-078		4	Profiel
2014-212-079		4	Profiel
2014-212-080		4	Profiel
2014-212-081		4	Profiel
2014-212-082		4	Overzicht
2014-212-083	10	4	Vlak
2014-212-084	10	4	Vlak
2014-212-085	10	4	Vlak
2014-212-086	10	4	Vlak
2014-212-087	10	4	Vlak
2014-212-088	11	4	Vlak
2014-212-089	11	4	Vlak
2014-212-090	11	4	Vlak
2014-212-091		4	Overzicht
2014-212-092		4	Overzicht terrein
2014-212-093		4	Overzicht terrein
2014-212-094		4	Overzicht terrein
2014-212-095		4	Overzicht terrein
2014-212-096		4	Overzicht terrein
2014-212-097		4	Overzicht terrein
2014-212-098		4	Overzicht terrein
2014-212-099		4	Overzicht terrein
2014-212-100	11	4	Vlak
2014-212-101	11	4	Vlak
2014-212-102	12	4	
2014-212-103	12	4	
2014-212-104	13	4	
2014-212-105	13	4	
2014-212-106	14	4	
2014-212-107	14	4	
2014-212-108	14	4	
2014-212-109		4	Overzicht
2014-212-110		4	Overzicht
2014-212-111		4	Overzicht
2014-212-112		4	Overzicht
2014-212-113		4	Overzicht
2014-212-114		4	Overzicht
2014-212-115		4	Overzicht terrein
2014-212-116		4	Overzicht terrein

Fotonummer	Spoor	Sleuf	Aard
2014-212-117		4	Overzicht terrein
2014-212-118	14	4	Coupe
2014-212-119	14	4	Coupe
2014-212-120	15	4	Coupe
2014-212-121	15	4	Coupe
2014-212-122	15	4	Coupe
2014-212-123	15	4	Coupe
2014-212-124		4	Overzicht
2014-212-125		4	Overzicht
2014-212-126		4	Overzicht
2014-212-127		5	Profiel
2014-212-128		5	Profiel
2014-212-129		5	Profiel
2014-212-130		5	Profiel
2014-212-131			Overzicht
2014-212-132			Overzicht
2014-212-133			Overzicht
2014-212-134			Overzicht
2014-212-135	16	4	Vlak
2014-212-136	16		Vlak
2014-212-137	16		Coupe
2014-212-138			
2014-212-139			
2014-212-140			
2014-212-141	13		Coupe
2014-212-142			
2014-212-143			Overzicht
2014-212-144			Overzicht
2014-212-145			Overzicht
2014-212-146			Overzicht
2014-212-147			Overzicht
2014-212-148			Overzicht
2014-212-149			Overzicht
2014-212-150			Overzicht
2014-212-151			Overzicht
2014-212-152			Overzicht
2014-212-153			Overzicht
2014-212-154	11	4	Coupe
2014-212-155	11	4	Coupe
2014-212-156	11	4	Coupe

Fotonummer	Spoor	Sleuf	Aard
2014-212-157	11	4	Coupe
2014-212-158	11	4	Coupe
2014-212-159	11	4	Coupe
2014-212-160	11	4	Coupe
2014-212-161	11	4	Coupe
2014-212-162	11	4	Coupe
2014-212-163	11	4	Coupe
2014-212-164	11	4	Coupe
2014-212-165	11	4	Coupe
2014-212-166	11	4	Coupe
2014-212-167	11	4	Coupe
2014-212-168	11	4	Coupe
2014-212-169	11	4	Coupe
2014-212-170	11	4	Coupe
2014-212-171	11	4	Coupe
2014-212-172	11	4	Coupe

Bijlage 4 Coupetekeningen

Opstelpunt	X	Y	Z
9010	221861.89	172319.29	53.95
9020	221858.19	172323.38	54.13
9030	221859.69	172327.36	54.16
9040	221864.51	172326.02	54.08

Legende

Spoor

Sleuf

Grondhopen

Coupe

Spoornummer (S)

Hoogte (in m)

Profielnummer (PR)

Losse vondst (LV)